

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON

Brüssel 03.01.2008
KOM(2007) 836 lõplik

**KOMISJONI TEATIS EUROOPA PARLAMENDILE, NÕUKOGULE, EUROOPA
MAJANDUS- JA SOTSIAALKOMITEELE NING REGIOONIDE KOMITEELE**

Interneti-põhise loominguise infosisu kohta ühtsel turul

{SEK(2007) 1710}

KOMISJONI TEATIS EUROOPA PARLAMENDILE, NÕUKOGULE, EUROOPA MAJANDUS- JA SOTSIAALKOMITEELE NING REGIOONIDE KOMITEELE

Interneti-põhise loomingulise infosisu kohta ühtsel turul

1. SISSEJUHATUS

1.1. Interneti-põhine loominguline infosisu

Lairibaühenduse kättesaadavus ja kasutuselevõtt ning üha laialdasem juurdepääsuvõimalus loomingulisele infosisule ja teenustele kõikjal ning igal ajal pakuvad uusi keerukaid võimalusi. Tarbijate jaoks tähendab see uusi viise ülemaailmsetes võrgustikes (nt Internet) kättesaadavale loomingulisele infosisule juurde pääsemiseks ja isegi selle mõjutamiseks nii kodust kui ka mobiilsidevahendeid kasutades. Ettevõtete jaoks tähendab see võimalust pakkuda uusi teenuseid ja uut infosisu ning arendada uusi turge.

Uute seadmete, võrgustike ja teenuste kasutuselevõtmisel peavad võrguoperaatorid, õigusevaldajad, tarbijad, valitsused ja sõltumatud reguleerivad asutused kõnealuste väljakutsetega toime tulema. Õnnestunud lahendused on alus kasvule, töökohtadele ja innovatsioonile Euroopas.

Väljakutseid saab kõige paremini käsitleda Euroopa tasandil, kuna enamik kõnealustest uutest teenustest vajavad ELi siseturu pakutavat kahte eelist – mastaabisäästu ja kultuurilist mitmekesisust. Seepärast peaks ELi poliitikasuundade eesmärk olema uute teenuste ja nendega seotud ärimudelite kiire ja tõhusa rakendamise edendamine Euroopa Interneti-põhise infosisu ja teadmiste loomiseks ja ringluseks. Sellega seoses on komisjon määratlenud mõiste „Interneti-põhine loominguline infosisu” järgmiselt: infosisu ja teenused, nagu Interneti-põhine audiovisuaalmeedia (film, televisioon, muusika ja raadio), võrgus mängimine, võrgus avaldamine, hariduslik infosisu ning kasutajate loodud infosisu.

Vastavalt uurimusele „Interaktiivne infosisu ja konvergents”¹ (mis hõlmab EL 25 riike) rohkem kui neljakordistuvad aastaks 2010 Interneti-põhisest infosisust saadavad tulud, suurenedes 1,8 miljardilt eurolt 2005. aastal 8,3 miljardi euroni 2010. aastaks. Interneti-põhine infosisu moodustab ka märkimisväärse osa tuludest teatavates sektorites: ligikaudu 20 % muusika- ja 33 % videomängutööstuses.

Lairibaühenduse levik, arenenud mobiilsidevõrkude kasutuselevõtt ja digitaalseadmete massiline kättesaadavus võimaldavad levitada Interneti-põhist infosisu praeguseks teadmata mõõtmetega turul. Euroopa tarbijatel on eri võrkude ja elektrooniliste seadmete abil üha kasvav juurdepääs filmidele, muusikale, uudistele ning mängudele.

1.2. Avaliku arutelu tulemused

Komisjon käivitas juulis 2006 avaliku arutelu teemal „Interneti-põhine infosisu ühtsel turul” eesmärgiga käsitleda lähemalt viise loomingulise infosisu sidusteenuste arendamise

¹ Uurimus „Interactive Content and Convergence: Implications for the Information Society”, tellinud Euroopa Komisjoni infoühiskonna ja meedia peadirektoraat, avaldatud 25. jaanuaril 2007.

toetamiseks Euroopas. Kõnealuse arutelu käigus laekus rohkem kui 175 kirjalikku vastust paljudelt eri sidusrühmadelt².

Paljudes vastustes avalikule arutelule³ kutsuti komisjoni vaoshoitult käituma ja enneaegselt mitte sekkuma tärkavat ja kiiresti arenevat turgu käsitlevate uute õigusaktidega, et vältida soovimatuid tulemusi. Siiski soovisid mõned sidusrühmad õiguslikus raamistikus spetsiifilisi muudatusi seoses selliste teemadega nagu intellektuaalomandi õiguste litsentsid, isiklikuks tarbeks kopeerimise maks ja koostalitlusvõime.

Mitmes kirjas kutsuti komisjoni edendama koostööd (sealhulgas hartad ja tegevusjuhendid) tööstusharu, õigusevaldajate ning tarbijate vahel sellistes valdkondades nagu digitaalõiguste haldamise süsteemid, Interneti-põhine infosisu ja Interneti-põhine film.

Mitmed sidusrühmad soovisid ka rahalist toetust ja digitaalõiguste haldamise süsteemide koostalitlusvõimet käsitlevate standardite väljatöötamist.

Avalik arutelu viidi lõpule eespool osutatud sõltumatu uurimusega „Interaktiivne infosisu ja konvergens”. Uurimuses anti ulatusliku sidusrühmade arutelu põhjal ülevaade probleemidest, mis tuleks ELis uute infosisuteenuste arendamise huvides lahendada.

1.3. Käesoleva teatise eesmärgid

Komisjon kavatses arutelu tulemuste põhjal võtta edasisi meetmeid i2010 strateegiaga seoses juba tehtud algatuste täiendamiseks, et toetada innovatiivsete ärimudelite väljatöötamist ja mitmesuguste loomingulise infosisu sidusteenuste piiriülest osutamist.

Interneti-põhise loomingulise infosisu turg tekib ja areneb kiiresti. Seepärast on vajalik kahesugune lähenemisviis, et käsitleda juba määratletud probleeme, mis nõuavad kiiret lahendamist, ning algatada edasised arutelud seoses mõne olemasoleva ja tulevase väljakutsega. Komisjon algatab seetõttu suunatud avaliku arutelu, millega valmistatakse ette Interneti-põhist loomingulist infosisu käsitleva soovitusel vastuvõtmine nõukogu ja Euroopa Parlamendi poolt, ning loob sidusrühmade arutelu- ja koostööplatvormi „Interneti-põhise infosisu platvorm”, et alustada tööd tulevaste probleemide lahendamiseks.

Käesolevas teatises käsitletakse esimesi probleeme, mille lahendamine on oluline infosisu sidusteenuste kasutuselevõtuks Euroopas. Komisjoni muud algatused, nagu siseturu ülevaade ja tarbijakaitset käsitleva ühenduse õigustiku läbivaatamine, satelliitlevi ja kaabli direktiivi (93/83/EMÜ)⁴ läbivaatamine, 2001. aasta autoriõiguse direktiivi (2001/29/EÜ)⁵ kohaldamise aruanne, komisjoni ettevalmistatav roheline raamat autoriõiguse kohta teadmispõhises majanduses, rakendusaruanne muusika sidusteenuste autoriõiguse haldamist käsitleva soovitusel (2005/737/EÜ)⁶ kohta ning tulevane teine hindamisaruanne tingimusjuurdepääsu direktiivi (98/84/EÜ)⁷ kohta, loovad täiendavaid võimalusi Interneti-põhise loomingulise infosisuga seotud probleemide lahendamiseks.

² http://ec.europa.eu/avpolicy/other_actions/content_online/contributions/index_en.htm

³ Avaliku arutelu kokkuvõtte leiab komisjoni talituste töödokumendist Interneti-põhise loomingulise infosisu kohta.

⁴ EÜT L 248, 6.10.1993, lk 15.

⁵ EÜT L 167, 22.6.2001, lk 10.

⁶ ELT L 276, 21.10.2005, lk 54 – ELT L 284, 27.10.2005, lk 10.

⁷ EÜT L 320, 28.11.1998, lk 54.

2. PROBLEEMID JA ETTEPANEKUD

Loomingulise infosisu võrgus levitamisele kaasnevad probleemid on märkimisväärsed, ulatudes litsentsimisega seotud õiguslikest küsimustest huvipakkuvate arvete süsteemide ning lairibaühenduse ja raadiospektriga seotud teemadeni. Viimasena nimetatud küsimust käsitletakse elektroonilist sidet reguleeriva õigusliku raamistiku uuendamise raames, samas kui teisi küsimusi arutatakse vastavalt vajadusele.

Loomingulise infosisu teenuste üleviimine võrgukeskkonda on näide ulatuslikust süsteemsest muutusest. Poliitikakujundajate jaoks tähendab kõnealuse muutuse maksimaalne ärakasutamine kolme asjaomase eesmärgi saavutamist:

- on vaja tagada, et Euroopa infosisu saavutaks oma täieliku potentsiaali, aidates kaasa Euroopa konkurentsivõime suurendamisele ja edendades Euroopa infosisu loomise mitmekesisuse ning Euroopa kultuuri- ja keelepärandi kättesaadavust ning ringlust;
- on vaja ajakohastada/selgitada võimalikke õigusnorme, mis takistavad tarbetult loomingulise infosisu võrgus levitamist ELis, tunnustades samas loomingu autoriõigust;
- on vaja edendada kasutajate aktiivset rolli infosisu valimisel, levitamisel ja loomisel.

Komisjon leiab avaliku arutelu tulemuste ja uurimuse „Interaktiivne infosisu ja konvergens” põhjal, et ELi tasandil on vaja lahendada neli peamist horisontaalset probleemi: loomingulise infosisu kättesaadavus, loomingulise infosisu multiterritoriaalne litsentsimine, digitaalõiguste haldamise süsteemide koostalitlusvõime ja läbipaistvus, ning legaalsed pakkumised ja piraatlus.⁸

2.1. Loomingulise infosisu kättesaadavus

Loomingulise infosisu vähene kättesaadavus võrgus levitamiseks ja uusi platvorme käsitlevate õiguste aktiivse litsentsimise puudumine on infosisu sidusteenuste arengu peamised takistused. Kuna Interneti-põhine infosisu on tarkav turg, ei tunta veel mõnikord uute levitamiskiiside väärtust. Selle tagajärjeks on suured raskused loomingulise infosisu võrgus kasutamist käsitlevate kaubavahetustingimuste kehtestamisel. Õigusevaldajad kardavad kaotada kontrolli, kuna ebaseaduslik kopeerimine digitaalses keskkonnas teeb tõestatult palju kahju. Kuigi loomingulise infosisu seaduspärast võrgus pakkumist peetakse sageli üheks ebaseadusliku kopeerimise ohjamise vahendiks, eelistavad mõned õigusevaldajad pigem kaitsta olemasolevaid tuluallikaid kui aktiivselt litsentsida oma õigusi uutel platvormidel. Võrgus kasutamise litsentsimist pärsivad ka võimalikud vastuolud selliste õigustega, mis on juba antud peamistele kasutusviisidele.

Enamikku infosisu kättesaadavusega seotud raskusi käsitatakse tekkivate turgude juurde kuuluvatena ning eeldatakse, et sidusrühmad leiavad innovatiivseid ja koostöö-alaseid lahendusi Interneti-põhise infosisu kasutamiseks ning meediaõiguste ühendamise,

⁸ Avalikul arutelul käsitletud muud teemad leiab komisjoni talituste töödokumendist Interneti-põhise loomingulise infosisu kohta.

ainuõiguslikkuse ja kasutamata jätmise vältimiseks ning lahendamiseks⁹. Vastuseks sidusrühmade palvele kavatses komisjon tugevdada oma vahendajarolli ja soodustada tehinguid, millest võivad kõik, ning tööstusharude vahelisi kokkuleppeid uue Interneti-põhise infosisu platvormi raames.

Konkurentsioiguse kohaldamine võib mõnel juhul vältida õiguste kasutamise või ühendamisega seotud kuritarvitamisi.

Teine probleem on seotud õiguste saamise tehingukuludega, mis on sageli suured. Eriti terav probleem on omanikuta tööd, s.t raamatud, fotod, filmimaterjal ja muud autoriõigusega kaitstud teosed, mille õigusevaldajaid on raske või isegi võimatu kindlaks määrata või leida¹⁰. Kindlaksmääramise ja leidmise püüdlused on kulukad ja aeganõudvad. Paljudel juhtudel ei saa omanikuta töid kasutada ning need ei too (teadmata või mitteleitava) autori jaoks mingit majanduslikku kasu, mistõttu kõnealused tööd on mitteproduktiivsed nii majanduslikus kui ka sotsiaalses tähenduses.

Omanikuta töödega seotud probleeme käsitletakse eelkõige i2010 digitaalsete raamatukogude algatuse raames, mille eesmärk on teha Euroopa kultuuri- ja teaduspärand Interneti-põhiseks. Komisjon kutsus oma 24. augusti 2006. aasta soovitusel kultuurimaterjali digiteerimise, sellele võrgujuurdepääsu tagamise ja selle digitaalse säilitamise kohta¹¹ liikmesriike looma mehhanisme, mis hõlbustaksid omanikuta tööde kasutamist. Nõukogu 13. novembri 2006. aasta järeldustes¹² toetati komisjoni lähenemisviisi ja rõhutati vajadust tagada omanikuta töid käsitlevate riiklike lahenduste tõhusus piiriüleises kontekstis. See on ühtlasi peamine soovitus digitaalsete raamatukogude alase kõrgetasemelise eksperdirühma aruandes autoriõiguste kohta¹³. Komisjon jälgib tähelepanelikult soovitusel rakendamist ja vajadust edasiste meetmete järele Euroopa tasandil.

2.2. Loomingulise infosisu multiterritoriaalne litsentsimine

Teine konvergenst tulenev suur turumuutus on infosisuteenuste osutajate võime jõuda uute sihtrühmadeni, tehes infosisu uutel platvormidel kättesaadavaks Euroopa või isegi ülemaailmsel tasandil. Autoriõiguste territoriaalsuse tulemusena peab infosisuteenuste osutaja hankima igas liikmesriigis õiguse teha infosisu kättesaadavaks. Kantud kulud võivad kahjustada enamiku Euroopa kultuuriteoste kasutamist väljaspool riiklikku turgu.

Võrgukeskkond võimaldab teha infosisuteenused kättesaadavaks kõikjal siseturul. Siiski takistab vähene multiterritoriaalne autoriõiguste litsentsimine sidusteenustel siseturu võimalustest täit kasu saamast.

Kuigi see on esmajärjekorras õigusevaldajate ülesanne hinnata multiterritoriaalse litsentsimise võimalikke kasusid, on vaja parandada olemasolevaid litsentsimismehhanisme, et võimaldada multiterritoriaalse litsentsimise arendamist, näiteks ausa konkurentsi edendamise kaudu õiguste haldamise turul. Tuleb märkida, et eri liiki infosisu suhtes kohaldatakse eri toimimisviise.

⁹ Interactive Content and Convergence; Implications for the Information Society, 2007, lk 13.

¹⁰ Gowers Review of Intellectual Property, detsember 2006, lk 69: „Briti raamatukogu hinnangul on 40 % kõikidest trükiteostest omanikuta tööd”.

¹¹ ELT L 236, 31.8.2006, lk 28.

¹² ELT C 297, 7.12.2006, lk 1.

¹³ Vaata: http://ec.europa.eu/information_society/activities/digital_libraries/hleg/index_en.htm

Muusikasektoris andis komisjon multiterritoriaalse litsentsimise süsteemi kasutuselevõtmise lihtsustamiseks oktoobris 2005 välja soovitus muusika sidusteenuste õiguste haldamise kohta. Kõnealuse soovitus eesmärk on hõlbustada multiterritoriaalset litsentsimist muusikateoste võrgus kasutamiseks, kinnitades õigusevaldaja õigust loovutada tema valitud territooriumil mis tahes seaduslike muusika sidusteenuste osutamiseks vajalike õiguste haldamine tema valitud õiguste ühishaldajale, olenemata õigusevaldaja või õiguste ühishaldaja elukohaliikmesriigist või kodakondsusest. Komisjon kutsus hiljaaegu kõiki huvitatud sidusrühmi esitama arvamusi ja kommentaare nende algse kogemuse kohta kõnealuse soovitusega seoses ning võrgumuusikasektori arengu kohta üldiselt alates soovitusel vastuvõtmisest.

Multiterritoriaalse litsentsimise küsimus on muutunud oluliseks ka muudes loomingulise infosisu sektorites, nagu audiovisuaalsektor. Kuigi uus direktiiv audiovisuaalmeedia teenuste kohta hõlbustab tellitavate teenuste piiriülest arengut, eelistavad paljud õigusevaldajad audiovisuaalsektoris anda jätkuvalt litsentse üksnes vähestele riigisisestele territooriumidele, aeglustades sellega audiovisuaalteoste kättesaadavust välisriikides asuvatest tellitavate videoteenuste kataloogidest. Sellise süsteemi väljatöötamine, kus õigusevaldajaid julgustatakse andma põhilitsentsi kõrval ka teist, multiterritoriaalset litsentsi, oleks üks teemasid, mida tuleks käsitleda soovitusel ettepaneku ettevalmistamiseks peetaval avalikul arutelul ning ka Interneti-põhise infosisu platvormi arutelu raames. Komisjon kavatses rahastada sõltumatut uurimust, milles vaadeldakse kõnealusest toimimisviisist tulenevaid majanduslikke tagajärgi Euroopa audiovisuaalteoste jaoks.

2.3. Digitaalõiguste haldamise süsteemide koostalitlusvõime ja läbipaistvus

Seaduslike teenuste juurutamine edendab digitaalpiraatluse probleemi lahendamist, tõhustades koostööd väärtusahela eri osalejate vahel ning koostades huvipakkuvaid pakkumisi ja ärimudeleid digitaalse infosisu levitamiseks. Digitaalõiguste haldamise süsteemid on selles osas peamine uusi lahendusi võimaldav tehnoloogia, võimaldades õigusevaldajatel rakendada oma õigusi digitaalses keskkonnas ning töötada välja ärimudeleid, mis on kohandatud tarbija nõudmistele ja vajadustele. Sellele vaatamata on juba mõnda aega digitaalõiguste haldamise süsteemide ja nendega seotud tehnoloogilisi kaitsemeetmeid käsitatud mõnikord negatiivsena, st tehnoloogiana, mida kasutatakse üksnes kopeerimise ja konkurentsi piiramiseks ning mis ei vasta kasutajate ja ettevõtete algsetele ootustele. See on viinud olukorrani, kus teatavad turul tegutsejad valivad infosisu võrgus levitamise ilma igasuguste kopeerimist piiravate mehhanismideta. Kõnealused arengud hõlmavad siiski peamiselt ühte tüüpi infosisu- ja ärimudelit, st muusika tasulist allalaadimist. Tehnoloogia, mis võimaldavad võrgukeskkonnas õigusi hallata, võib olla keskne mõjutaja infosisusektori digitaalses nihkes ja innovatiivsete ärimudelite väljatöötamisel, seda eelkõige suure väärtusega infosisuga seoses.

Liikumine digitaalõiguste haldamise süsteemide poolt kaitstud keskkonda toob Euroopa kodanike ja tarbijate jaoks kaasa olulise paradigma muutuse. Litsentsilepingutega reguleeritud ja tehniliste meetmetega kindlustatud kasutus täiendab nüüd autoriõigustega kaitstud teoste kasutamist, mida reguleerivad õigusaktid. Selle tulemusena peavad tarbijad üha sagedamini kokku puutuma keeruliste lepingutingimustega, kui nad ostavad muusikat, filme või muud Interneti-põhist loomingulist infosisu, ning nad ei ole alati teadlikud kohaldatavatest kasutuspiirangutest ega oma isikuandmete kasutamisest. Seda käsitatakse asjaoluna, mis mõjutab tõsiselt kasutaja huve ning seab ohtu olemasoleva tasakaalu autoriõiguste valdajate ja kasutaja huvide vahel. Samal ajal kui paljud digitaalõiguste haldamise süsteemide poolt kaitstud sidusteenused on viimastel aastatel kasutusele võetud, muretsevad sidusrühmad üha rohkem selle pärast, et digitaalõiguste haldamise süsteemide koostalitlusvõime, standardimise

ja platvormitülese kasutajasõbralikkuse puudumine võib viia kontrollpositsiooni tekkimiseni. Selleks et mitte ohustada kõnealuse tehnoloogia tulevikku peamise uusi lahendusi võimaldava tehnoloogiana, on ülioluline käsitleda koostalitlusvõimega seonduvaid küsimusi.

Digitaalõiguste haldamise süsteemide tõhusam koostalitlusvõime parandaks konkurentsitaset ja vastuvõttu tarbijate poolt, mis on vajalikud loominguilise infosisu võrgus levitamise laialdaseks kasutuselevõtuks. Tarbijate jaoks tähendab digitaalõiguste haldamise süsteemide koostalitlusvõime, et nad võivad valida eri seadmeid ja kasutada neid jätkuvalt koos eri allalaaditavate teenustega. Infosisu tootjate ja vahendajate jaoks tähendab koostalitlusvõime, et nad ei ole seotud ainult ühe levituskanaliga, millel on turul kontrollpositsioon. Seadmete ning info- ja sidetehnoloogia arendajate jaoks tähendab koostalitlusvõime, et nende tooteid võib kasutada koos eri infosisuteenustega¹⁴.

Kuna pikad arutelud sidusrühmade vahel ei ole veel viinud koostalitlusvõimeliste digitaalõiguste haldamise süsteemilahenduste kasutuselevõtmiseni, on vaja luua digitaalõiguste haldamise süsteemide koostalitlusvõime läbipaistvuse raamistik, teavitades tarbijaid nõuetekohaselt kasutamispõrangutest ja koostalitlusvõimest. Kui tarbijatele pakutakse täpne ja arusaadav koostalitlusvõimet ning kasutuspiiranguid käsitlev märgistussüsteem, mis võimaldab neil teha teadlikke valikuid, paranevad kodanikuõigused ja luuakse kindel alus Interneti-põhise infosisu laialdasemale kättesaadavusele.

2.4. Legaalsed pakkumised ja piraatlus

Muusika- ja filmitööstus on avaldanud arvamust, et komisjon peaks olema valmis vastu võtma õigusakte, kindlustamaks, et piisava andmekaitse tagamiseks sobitatakse avalik huvi muude oluliste poliitiliste eesmärkidega, nagu vajadus võidelda ebaseaduslike tegevustega ning kaitsta kolmandate isikute õigusi ja vabadusi.

Piraatlus ning autoriõigustega kaitstud infosisu üles- ja allalaadimine on peamised probleemid. Võitlus Interneti-piraatluse vastu hõlmab mitmeid üksteist täiendavaid elemente: 1) legaalsete pakkumiste väljatöötamine; 2) hariduslikud algatused; 3) seaduslike õiguste jõustamine; 4) püüdlamine parema koostöö poole Interneti-teenuste osutajatega õigusi rikkuva infosisu levitamise takistamisel. Harimine ja teadlikkuse suurendamine seoses autoriõiguse tähtsusega infosisu kättesaadavusel on saanud ulatuslikku toetust piraatlusevastase võitluse vahendina.

Infosisu valdajad nõuavad tõhusamat koostööd piraatlusevastases võitluses. Loadirektiivi reformi hiljuti vastuvõetud seadusandliku ettepaneku I lisas osutatakse vastavusele autoriõiguse direktiivi (2001/29/EÜ) ja jõustamisdirektiivi (2004/48/EÜ) rakendamiseks kehtestatud riiklike meetmetega¹⁵. Universaalteenuse direktiivi muutmise seadusandliku ettepaneku artikli 20 lõikes 6 on sätestatud Interneti-teenuste osutaja kohustus teavitada abonenti enne lepingu sõlmimist selgelt ning seejärel korrapäraselt abonendi kohustustest, mis tulenevad autoriõigusest ning sellega kaasnevatest õigustest¹⁶.

¹⁴ Kuivõrd digitaalõiguste haldamise süsteeme käsitatakse tingimusjuurdepääsusüsteemi liigina, hindab komisjon oma teises hindamisaruandes tingimusjuurdepääsusüsteemi käsitleva direktiivi kohta, mis kavatakse vastu võtta 2008. aastal, millises ulatuses on kõnealune direktiiv lihtsustanud või võib lihtsustada digitaalõiguste haldamise süsteemide kasutuselevõttu.

¹⁵ KOM(2007) 697 (lõplik).

¹⁶ KOM(2007) 698 (lõplik).

Prantsusmaal kirjutati 23. novembril 2007 alla vastastikuse mõistmise memorandum¹⁷ muusika- ja filmitootjate ning Interneti-teenuste osutajate vahel. Kõnealuse kokkuleppe kohaselt peab Prantsusmaa looma Internetiga tegeleva uue ametiasutuse, kelle pädevuses on peatada või tühistada ebaseaduslikult faile jagavate isikute veebijaardepäas.

Oleks asjakohane alkatada koostöömenetlused („toimimisjuhend“) jaardepäasu/teenuseosutajate ja õigusevaldajate ning tarbijate vahel, et tagada huviäratava infosisu laialdane võrgus pakkumine, tarbijasõbralike sidusteenuste osutamine, autoriõigustega kaitstud teoste asjakohane kaitse, teadlikkuse suurendamine/harimine seoses autoriõiguse tähtsusega infosisu kättesaadavusel ning tihe koostöö piraatluse/loata failide jagamise vastu võitlemisel.

3. KOKKUVÖTE

Samal ajal kui on käimas infosisu jagamist mõjutavate direktiivide (nt satelliitlevi ja kaabli direktiivi, 2001. aasta autoriõiguse direktiivi ning tingimusjaardepäasu direktiivi) läbivaatusmenetlus, alkatatakse käesoleva teatisega menetlus määratletud ja kõige pakilisemate, loominguilise infosisu jagamist käsitlevate probleemide lahendamiseks. Komisjon soovib lahendada käesolevas dokumendis osutatud probleeme kahel viisil:

- luues Interneti-põhise infosisu platvormi, mis on aruteluraamistik Euroopa tasandil. Kõnealune platvorm, mis on suunatud infosisupõhistele või tööstusharude vahelistele läbiraakimistele loominguilise infosisu võrgus levitamisega seotud teemadel, peaks vastavalt iga kohtumise päevakorrale kaasama infosisu pakkujaaid, õigusevaldajaaid, telekommunikatsiooni- ja tehnoloogia-sektori ettevõtteid ja organisatsioone ning tarbijaaid. Interneti-põhise infosisu platvormi pädevusalasse kuuluvad järgmised käesolevas teatises osutatud teemad: infosisu kättesaadavus, õiguste saamise mehhanismide parandamine, multiterritoriaalse litsentsimise arendamine, Interneti-autoriõiguste haldamine, koostöömehhanismid autoriõiguste järgimise parandamiseks võrgukeskkonnas. Kõnealuse platvormi tegevus peaks aitama kaasa ka infoühiskonna teenuste tarbijaatele ja kasutajaatele suunatud juhendi koostamisele¹⁸;
- kavandades 2008. aasta keskpaiku Euroopa Parlamendi ja nõukogu soovitusel ettepanekut Interneti-põhise loominguilise infosisu kohta, milles käsitletak järgmisi küsimusi: digitaalõiguste haldamise süsteemide läbipaistvus (märgistamine) ja koostalitlusvõime; innovatiivse litsentsimiskorra edendamine audiovisuaalteoste valdkonnas; legaalsed pakkumised ja piraatlus. Komisjon soovib tulevase ettepaneku põhipunkte huvitatud sidusrühmadega lähemalt arutada. Seepärast kutsutakse kõiku sidusrühmi võtma seisukohta käesoleva teatise lisa esitatud küsimuste suhtes hiljemalt 29.02.2008.

¹⁷ „Accord pour le développement et la protection des œuvres et programmes culturels sur les nouveaux réseaux” – <http://www.culture.gouv.fr/culture/actualites/index-olivennes231107.htm>

¹⁸ Vt Euroopa Parlamendi saadiku Z. Roithova (EPP) „omalgatuslik” aruanne tarbijate usalduse kohta digitaalses keskkonnas ja Euroopa Parlamendi 21. juuni 2007. aasta resolutsioon tarbijate usalduse kohta digitaalses keskkonnas (2006/2048(INI)) – <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P6-TA-2007-0287+0+DOC+XML+V0//EN&language=EN>

LISA

Interneti-põhine loominguline infosisu – poliitika- ja õigusosalased aruteluküsimused

Digitaalõiguste haldamine

- 1) Kas Te olete nõus, et koostalitlusvõimeliste digitaalõiguste haldamise süsteemide kasutuselevõtt aitab kaasa loomingulise infosisu sidusteenuste väljatöötamisele siseturul? Millised on peamised takistused digitaalõiguste haldamise süsteemide täielikule koostalitlusvõimele? Millist tegevust soovitaksite Teie seoses digitaalõiguste haldamise süsteemide koostalitlusvõimega?
- 2) Kas Te olete nõus, et tarbijat tuleks digitaalõiguste haldamise süsteemide koostalitlusvõime ja isikuandmete kaitsega seotud omadustest paremini teavitada? Milline oleks Teie arvates kõige asjakohasem vahend ja menetlus tarbijate digitaalõiguste haldamise süsteemide alase teavitamise parandamiseks? Millist tegevust soovitaksite Teie seoses digitaaltoodete ja –teenuste märgistamisega?
- 3) Kas Te olete nõus, et lõppkasutaja litsentsilepingute lihtsustamine ja loetavamaks muutmine aitab kaasa loomingulise infosisu sidusteenuste väljatöötamisele siseturul? Millist tegevust soovitaksite Teie seoses lõppkasutaja litsentsilepingutega? Kas Te oskate välja tuua mõne lõppkasutaja litsentsilepingutega seonduva spetsiifilise teema, mida peaks käsitlema?
- 4) Kas Te olete nõus, et alternatiivsed mehhanismid digitaalõiguste haldamise süsteemide rakendamise ja haldamisega seotud vaidluste lahendamiseks suurendaksid tarbijate usaldust uute toodete ja teenuste vastu? Millist tegevust soovitaksite Teie seoses kõnealuse teemaga?
- 5) Kas Te olete nõus, et on vaja tagada mittediskrimineeriv juurdepääs (näiteks VKEdele) digitaalõiguste haldamise alastele lahendustele, et säilitada ja soodustada konkurentsi digitaalse infosisu levitamise turul?

Multiterritoriaalne litsentsimine

- 6) Kas Te olete nõus, et multiterritoriaalse litsentsimise küsimust tuleb käsitleda Euroopa Parlamendi ja nõukogu soovitusel abil?
- 7) Milline on Teie arvates kõige tõhusam viis multiterritoriaalse litsentsimise soodustamiseks audiovisuaalteoste valdkonnas? Kas Te olete nõus, et võrgulitsentside mudel, mis põhineb esmasturu ja multiterritoriaalse järelturu eristamisel, võib lihtsustada Teie tegevusalasse kuuluva loomingulise infosisu ELi ülest või multiterritoriaalset litsentsimist?
- 8) Kas Te olete nõus, et ärimudelid, mis põhinevad ideel müüa väiksemal hulgal suuremat tootevalikut, nagu näiteks „pika saba” teoorias, saavad kasu multiterritoriaalsetest litsentsidest vähem nõutud toodete puhul (näiteks tooted, mis on vanemad kui kaks aastat)?

Legaalsete pakkumised ja piraatlus

- 9) Kuidas saaks suurenenud ja tõhusama sidusrühmade koostöö abil parandada autoriõiguste järgimist võrgukeskkonnas?

- 10) Kas Te leiate, et Prantsusmaal hiljaaegu vastuvõetud vastastikuse mõistmise memorandum on eeskuju, mida tuleks järgida?
- 11) Kas Te leiate, et filtreerimismeetmete rakendamine on tõhus viis Interneti-põhiste autoriõiguste rikkumiste vältimiseks?

Palun esitage oma märkused hiljemalt **29.02.2008** elektroonilisel kujul. Kõik märkused avaldatakse komisjoni veebisaidil, kui ei ole palutud teisiti. Kui soovite, et Teie vastust käsitletaks konfidentsiaalsena, märkige see esimese lehe algusesse. Kui Te soovite lisada kaaskirja, tehke seda palun eraldi dokumendina. Juhul kui Teie märkused on pikemad kui neli lehekülge, lisage palun **kokkuvõte**. Kõik vastused tuleb saata infoühiskonna ja meedia peadirektoraadi audiovisuaal- ja meediapoliitika osakonna spetsiaalsesse postkasti: avpolicy@ec.europa.eu.